

Verinen 1900-luku: Sodista aseellisiin konflikteihin ja kehitys kohti sotarikosvastuuta

Puheenjohtaja: sotilaslakimies Kari Takamaa (Maanpuolustuskorkeakoulu, Helsingin yliopisto)

Sessiossa tarkastellaan sodankäynnin muutoksia 1900-luvulla. Sotia ja aseellisia selkkauksia on pyritty perustelemaan monin tavoin. Valtiot ovat havigelleet elintilaa, itsenäisyyttä, strategisia raaka-aineita, puolustaneet hallintomalliaan tai uskontoaan. Juha-Antero Puistola selvittää, kuinka sotien luonne ja perustelut ovat muuttuneet 1900-luvulta nykypäivään. Onko sodissa voittajia? Helena Ranta tutki rakenteellista väkivaltaa. Mitkä tekijät valtioiden ja yhteiskuntien rakenteissa sekä ihmisryhmien suhteissa aiheuttavat riskejä, jotka saattavat johtaa väkivallan eskaloitumiseen aseellisiksi konflikteiksi? Onko riskitekijöihin mahdollista vaikuttaa ennalta, vai ovatko vaikutusmahdollisuudet vain reaktiivisia? Joukkohautatutkimukset ovat 1900-luvulla rakentaneet menettelyjä kohti johtajien ja tekijöiden tekemien sotarikos- ja vakavien ihmisoikeusloukkauksien oikeudellista vastuunkantoa. Kari Takamaa kertoo, milloin tällaisia oikeuslääketieteellisiä tutkimuksia on tehty ja kuinka ne voivat osana muita todisteita tukea sotarikosoikeudenkäyntejä ja osallistua vaikenemisen ja rankaisemattomuuden kulttuurin murtumiseen.